

Sygn. akt VIII U 104/16

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2016 r.

**Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

**w składzie:**

<b>Przewodniczący:</b>	<b>SSO Patrycja Bogacińska-Piątek</b>
<b>Protokolant:</b>	<b>Iwona Sławińska</b>

**po rozpoznaniu w dniu** 13 września 2016 r. w Gliwicach

**sprawy** B. R. (R.)

**przeciwko** Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

**o** wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie

**na skutek odwołania** B. R.

**od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

**z dnia** 16 września 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że wyraża zgodę na opłacenie po obowiązującym terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za B. R. za okres od kwietnia 2015 roku do lipca 2015 roku.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 104/16

## UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na art. 83 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 38 ust. 1 oraz art. 11 ust. 2 i art. 14 ust. 1 – 2 i art. 36 ust. 13 i 14 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że nie została wyrażona zgoda na opłacenie po obowiązującym terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za B. R. za okres od kwietnia 2015 roku do lipca 2015 roku.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał na zasady podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą. ZUS podał, iż po analizie dokumentacji ustalono, iż na koncie ubezpieczonej jako płatnika składek figurują nieprawidłowości w dokumentacji ubezpieczeniowej – brak naliczenia składki na obowiązkowe ubezpieczenia: emerytalne, rentowe i wypadkowe, a tym samym na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiące: czerwiec i lipiec 2015 roku. Pismem z 20 sierpnia 2015 roku ubezpieczona ponownie wniosła o wyrażenie zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie. Po ponownej weryfikacji dokumentów Oddział ustalił, że 29 kwietnia 2015 roku B. R. złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od 29 kwietnia 2015 roku do 26 kwietnia 2016 roku. Następnie 1 maja 2015 roku

opłaciła składkę za kwiecień 2015 roku naliczoną od najniższej podstawy. Natomiast w dokumencie rozliczeniowym za kwiecień 2015 roku zadeklarowała podstawę wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. W konsekwencji składka za kwiecień 2015 roku została opłacona z kilkumiesięcznym opóźnieniem. Składka za miesiąc maj 2015 roku naliczona od zadeklarowanej podwyższonej podstawy wymiaru składek, została opłacona z opóźnieniem ponad 1 miesiąca. Zdaniem ZUS pomimo usunięcia nieprawidłowości w dokumentacji ubezpieczeniowej wniosek z 20 sierpnia 2015 roku nie może być pozytywnie rozpoznany.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła B. R. domagając się jej zmiany i wyrażenia zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

### **Sąd ustalił co następuje:**

B. R. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie usług fryzjerskich od 10 lutego 2015 roku. Zawarła umowę z biurem rachunkowym, które miało zajmować się obliczaniem wysokości składek i wysyłaniem deklaracji do ZUS. Ubezpieczona miała zaś opłacać składki. Z dniem 10 lutego 2015 roku dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu działalności gospodarczej tj. emerytalnego, rentowych i wypadkowego. Od marca 2015 roku dokonała także zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Za marzec z tego tytułu opłaciła składki od podstawy wymiaru 250 %. Składki za luty i marzec 2015 roku zostały opłacone w terminie i w pełnej wysokości. Później zabrakło porozumienia pomiędzy ubezpieczoną i biurem rachunkowym. Zamiarem B. R. było opłacanie składek od najniższej podstawy. Natomiast w ocenie M. B. prowadzącej biuro rachunkowe zgodnie z umową z ubezpieczoną składki miały być opłacane od podwyższonej podstawy wymiaru. W dniu 19 maja 2015 roku ubezpieczona urodziła dziecko. Był to dla niej trudny okres z uwagi na stan zdrowia tj. bóle kręgosłupa znacznie utrudniające poruszanie się, zapalenie piersi, gorączkę oraz konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem cierpiącym na silne kolki. Ubezpieczona w tym okresie nie otrzymywała także pomocy od męża skupionego na pracy. B. R. i M. B. nie skontaktowały się w kwietniu i maju 2015 roku pomimo wysyłanych maili przez M. B.. Zbliżał się termin wysłania deklaracji za kwiecień 2015 roku. Z uwagi na brak kontaktu biuro rachunkowe wysłało deklarację taką jak za poprzedni miesiąc, a ubezpieczona opłaciła składki od minimalnej podstawy. W efekcie za kwiecień 2015 roku składka na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe została opłacona od minimalnej podstawy natomiast w dokumencie rozliczeniowym, złożonym po terminie, zadeklarowano kwotę od podstawy wymiaru składek 250%. Za maj 2015 roku w dokumencie rozliczeniowym naliczono składki od podwyższonej podstawy wymiaru, a składki nie zostały opłacone. Wynikało to z tego, że w związku z urodzeniem dziecka ubezpieczona zgłosiła się wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego i złożyła wniosek o wcześniejszy zasiłek macierzyński od 29 kwietnia 2015 roku do 26 kwietnia 2016 roku. Sądziła, że w związku ze złożeniem wniosku o zasiłek macierzyński od kwietnia 2015 roku nie musi opłacać składek na ubezpieczenia społeczne od maja 2015 roku. B. R. powzięła podejrzenie, że są nieprawidłowości kiedy otrzymała odmowną decyzję w przedmiocie zasiłku macierzyńskiego. Organ rentowy uznał, że B. R. posiada zaległości:

- 2.176 zł za kwiecień 2015 roku,

- 1.825,78 zł za maj 2015 roku.

Wtedy wspólnie z biurem rachunkowym ubezpieczona starała się wyjaśnić sprawę w ZUS. Z uwagi na opiekę nad dzieckiem kontaktami z ZUS zajął się mąż ubezpieczonej M. R. i pracownik biura rachunkowego. Wszelkie dalsze czynności dokonywane były zgodnie ze wskazówkami pracowników organu rentowego, którzy zalecili opłacenie składek za kwiecień i maj 2015 roku zgodnie z deklaracją i złożenie wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie. Brakująca część składek za kwiecień 2015 roku i całe składki za maj 2015 roku zostały opłacone 23 lipca 2015 roku. W dniu następnym tj. 24 lipca 2015 roku wpłynął do ZUS wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie za kwiecień i maj 2015 roku. Nie zostały opłacone jednak składki za czerwiec i lipiec 2015 roku ponieważ ubezpieczona sądziła, że z uwagi na wniosek o zasiłek macierzyński i urodzenie dziecka nie ma takiego obowiązku. W dalszej kolejności pismem z dnia 13

sierpnia 2015 roku ZUS odmówił uwzględnienia wniosku z powodu braku naliczenia w dokumentacji rozliczeniowej składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i dobrowolne ubezpieczenie chorobowe z tytułu działalności gospodarczej i bezzasadne zgłoszenie się jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego od 19 maja 2015 roku. W piśmie zawarte zostało pouczenie, że należy złożyć odpowiednie korekty dokumentów zgłoszeniowych oraz rozliczeniowych w terminie 7 dni. W dniu 20 sierpnia 2015 roku ubezpieczona złożyła wniosek o wyrażenie zgody na opłacenie składek na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po terminie – za kwiecień, maj czerwiec i lipiec 2015 roku. Składki za czerwiec 2015 roku zostały opłacone 23 lipca 2015 roku. Składki za lipiec 2015 roku zostały opłacone 23 lipca 2015 roku i 19 sierpnia 2015 roku. Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS wydał zaskarżoną decyzję odmowną z uwagi na opłacenie składki za kwiecień i maj 2015 roku z kilkumiesięcznym opóźnieniem.

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, zeznań świadków: M. R. (k. 16-17), A. C. (k. 31-32), M. B. (k. 32-33), przesłuchania stron (k.33-34), informacji o kwotach i datach opłaconych składek (k. 38-40), umowy z biurem rachunkowym (k. 22-23).

Sąd uwzględnił wszystkie przeprowadzone dowody dając im wiarę.

### **Sąd zważył, co następuje:**

odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczanie i opłacanie składek reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 963 ze zm.) zwanej dalej ustawą systemową.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt. 4 ustawy osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Natomiast po myśli art. 11 ust. 2 dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy systemowej objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust. 1a.

Zgodnie z ust. 1a objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art. 36 ust. 4.

Zgodnie z ust. 2 ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust. 1, ustają:

1) od dnia wskazanego we wniosku o wyłączenie z tych ubezpieczeń, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został złożony;

2) od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie – w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust. 2a;

3) od dnia ustania tytułu podlegania tym ubezpieczeniom.

W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli za część miesiąca został pobrany zasiłek, ubezpieczenie chorobowe ustaje od dnia następującego po dniu, za który zasiłek ten przysługuje (ust.2a).

Za okres opłacania składek uważa się także okres pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną oraz zasiłków (ust.3).

Po myśli art. 17 w związku z art. 46 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy, w tym składki na ubezpieczenie chorobowe.

W myśl art. 83 ust 1 pkt 2 ZUS wydaje decyzje w zakresie indywidualnych spraw dotyczących m.in. przebiegu ubezpieczeń.

B. R. była zgłoszona do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą od marca 2015 roku. Składka na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe została opłacona w całości i w terminie. Za kwiecień 2015 roku składka została opłacona w zaniżonej wysokości ponieważ doszło do nieporozumienia pomiędzy ubezpieczoną opłacającą składki i biurem rachunkowym sporządzającym i wysyłającym deklaracje. Opłacenie składki w pełnej wysokości wynikającej z deklaracji nastąpiło 23 lipca 2015 roku po wyjaśnieniach z ZUS. Składka za maj nie została opłacona w terminie ponieważ ubezpieczona złożyła wniosek o zasiłek macierzyński i pozostawała w przekonaniu, że składki nie muszą być opłacane. Podobnie za czerwiec i lipiec 2015 roku. Składka za maj została opłacona 23 lipca 2015 roku, za czerwiec - 23 lipca 2015 roku i za lipiec - 19 sierpnia 2015 roku. Odmowa wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie podlega kontroli sądu. W przedmiotowej sprawie brak opłacenia składek w terminie wynikał z przekonania ubezpieczonej, że nie musi tego czynić. Zarówno pracownik biura księgowego obsługującego ubezpieczoną jak i jej mąż prowadzili liczne rozmowy z pracownikami ZUS, a wszystkie działania były podejmowane przez nich zgodnie ze wskazówkami organu rentowego. B. R. prowadzi działalność gospodarczą od 10 lutego 2015 roku. Organ rentowy nie miał wątpliwości co do jej faktycznego prowadzenia. Z uwagi na krótki okres prowadzenia działalności gospodarczej B. R. nie może być pozbawiona możliwości wyrażenia przez ZUS zgody na opłacenie składek po terminie. W ocenie Sądu były podstawy do wyrażenia zgody na opłacenie składek po terminie ponieważ uchybienie temu terminowi nie było zawinione przez odwołującą. Ponadto starała się ona wykonać wszelkie zalecenia ZUS w celu usunięcia nieprawidłowości w dokumentacji i płatnościach.

Mając powyższe na uwadze orzeczono na podstawie art. 447<sup>14</sup> § 2 k.p.c.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek